

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

2907

Na temelju članka 17. stavka 3. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine«, broj 41/07) ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

PRAVILNIK

O MJERAMA ZA SUZBIJANJE I ISKORJENJIVANJE TUBERKULOZE GOVEDA

POGLAVLJE I.

Sadržaj i područje primjene

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju mjere za suzbijanje i iskorjenjivanje tuberkuloze goveda.

Pojmovnik

Članak 2.

U ovom Pravilniku pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- (a) »stada goveda tipa T1«: stada u kojih su prethodna povijest kliničkog statusa i status turberkulinskog testiranja životinja nepoznati;
- (b) »stada goveda tipa T2«: stada u kojih su prethodna povijest kliničkog statusa i status turberkulinskog testiranja poznati te u kojima se provode propisana testiranja kako bi ta stada postigla status stada goveda tipa T3;
- (c) »stada goveda tipa T3«: stada službeno slobodna od tuberkuloze u smislu Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, broj 154/08);
- (d) »životinja sumnjiva na tuberkulozu«: svako govedo koje pokazuje simptome tuberkuloze goveda, te u kojega prisutnost tuberkuloze nije službeno potvrđena ni isključena odgovarajućim dijagnostičkim postupkom;
- (e) »ovlašteni veterinar«: veterinar koji je imenovan ovlaštenim u skladu sa Zakonom o veterinarstvu;

(f) »prijevozna sredstva«: cestovna, željeznička i zračna prijevozna sredstva ili njihovi dijelovi, zajedno s opremom za utovar, teretni prostor brodova te kontejneri za kopneni, pomorski i zračni prijevoz životinja;

(g) »nadležno tijelo«: Uprava za veterinarstvo Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.

Opće odredbe

Članak 3.

U svrhu skraćivanja razdoblja potrebnog za iskorjenjivanje tuberkuloze goveda u skladu s propisanim programom, trebaju se poduzeti sljedeće mjere:

(a) Program iskorjenjivanja tuberkuloze goveda mora osiguravati da su sva goveda pod nadzorom.

(b) Vlasnicima goveda se mora osigurati naknada za zaklane životinje u skladu s njihovom tržišnom vrijednosti.

(c) Broj laboratorijskog osoblja i uvjeti za provođenje laboratorijske dijagnostike moraju biti na zadovoljavajućoj razini koja omogućava provođenje Programa iz točke (a) ovoga članka.

(d) Propisane mjere za suzbijanje tuberkuloze goveda moraju se sustavno primjenjivati.

Članak 4.

(1) Za potrebe službenog nadzora kretanja i prometa životinja, sva goveda moraju biti označena i registrirana u skladu s posebnim propisima.

(2) Nadležno tijelo mora voditi i redovno obnavljati službenu evidenciju stada goveda u programu iskorjenjivanja tuberkuloze, klasificiranih prema njihovom zdravstvenom statusu.

POGLAVLJE II.

SUZBIJANJE I ISKORJENJIVANJE TUBERKULOZE GOVEDA

Zabrana liječenja i cijepljenja

Članak 5.

Zabranjeno je:

- svako terapijsko ili desenzibilizirajuće liječenje tuberkuloze goveda;
- cijepljenje protiv tuberkuloze goveda.

Potvrđeni slučaj tuberkuloze goveda

Članak 6.

Oboljelim od tuberkuloze smatraju se goveda kod kojih se:

- (a) Dijagnostičkom metodom intrakutane tuberkulinizacije utvrdi pozitivna reakcija, ili
- (b) Laboratorijskim ispitivanjem sekreta, ekskreta ili tkiva utvrdi uzročnik tuberkuloze goveda (*Mycobacterium bovis* ili neki drugi pripadnik *Mycobacterium tuberculosis complex*), ili
- (c) Patoanatomskom pretragom utvrde patomorfološke promjene karakteristične za tuberkulozu, a laboratorijskim ispitivanjem utvrdi uzročnik tuberkuloze (*Mycobacterium bovis* ili neki drugi pripadnik *Mycobacterium tuberculosis complex*), ili
- (d) Veterinarskim pregledom pri klanju utvrde patomorfološke promjene karakteristične za tuberkulozu, a laboratorijskim ispitivanjem utvrdi uzročnik tuberkuloze (*Mycobacterium bovis* ili neki drugi pripadnik *Mycobacterium tuberculosis complex*).

Dijagnostičko ispitivanje

Članak 7.

Postupak tuberkulinizacije i procjena reakcije provodi se u skladu s Dodatkom B Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.

Sumnja na tuberkulozu goveda

Članak 8.

O sumnji na pojavu ili pojavi tuberkuloze goveda veterinar je dužan odmah obavijestiti nadležni veterinarski ured u skladu s posebnim propisima.

Članak 9.

(1) U slučaju sumnje na tuberkulozu goveda veterinarski inspektor mora odmah provesti nadzor i odrediti službeno pretraživanje kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost bolesti u stadu, te narediti sljedeće mjere:

- (a) stavljanje stada pod službeni nadzor,
- (b) odvajanje i izolaciju unutar stada goveda sumnjivih na tuberkulozu,
- (c) provođenje odgovarajućeg dijagnostičkog postupka,
- (d) zabranu osjemenjivanja i pripusta goveda sumnjivih na tuberkulozu,
- (e) zabranu korištenja na gospodarstvu termički neobrađenog mlijeka i zabranu isporuke mlijeka krava u kojih je postavljena sumnja na tuberkulozu u objekte za obradu i preradu mlijeka (mljekare), osim radi odgovarajuće termičke obrade, ne dovodeći u pitanje odredbe posebnih propisa o hrani,
- (f) zabranu iznošenja hrane za životinje s gospodarstva koja je bila ili je mogla biti u dodiru s govedima sumnjivim na oboljenje,

- (g) zabranu uporabe zajedničkih napajališta,
 - (h) zabranu iznošenja stajskog gnoja i gnojevke s gospodarstva,
 - (i) zabranu uvođenja u stado ili stavljanje u promet životinja iz stada, osim upućivanja na prisilno klanje,
 - (j) zabranu uvođenja na gospodarstvo i stavljanje u promet drugih životinja s gospodarstva.
- (2) Mjere iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi sve dok se sumnja na prisutnost tuberkuloze u predmetnome stadu službeno ne isključi.

Bolest potvrđena na gospodarstvu

Članak 10.

- (1) Kad je tuberkuloza goveda službeno potvrđena u stadu, nadležni veterinarski inspektor mora, osim mjera iz članka 9. ovoga Pravilnika, na zaraženom gospodarstvu narediti odgovarajuće mjere kako bi se spriječilo svako širenje bolesti, i to:
- (a) odvajanje i izolaciju goveda kod kojih je prisutnost tuberkuloze službeno potvrđena od ostalih goveda u stadu,
 - (b) odvajanje i označavanje goveda do klanja iz članka 11. ovoga Pravilnika:
 - u kojih je prisutnost tuberkuloze goveda službeno potvrđena,
 - koja su pretražena u skladu s člankom 9. točkom c. ovoga Pravilnika, s pozitivnim rezultatom,
 - goveda za koje nadležno tijelo smatra da su zaražena,
 - (c) zabranu korištenja mlijeka zaraženih krava, osim za hranidbu životinja na istom gospodarstvu nakon što je to mlijeko prošlo odgovarajuću termičku obradu, zabranu korištenja na gospodarstvu termički neobrađenog mlijeka i zabranu isporuke mlijeka iz zaraženog stada u objekte za obradu i preradu mlijeka (mljekare), osim radi odgovarajuće termičke obrade, ne dovodeći u pitanje odredbe posebnih propisa o hrani,
 - (d) pohranjivanje gnoja iz staja ili drugih nastambi u kojima su boravile životinje na mjesto do kojega životinje na gospodarstvu ne mogu doći,
 - (e) tretiranje gnoja i tekućeg gnoja (gnojevka) na gospodarstvu odgovarajućim sredstvom za dezinfekciju prema uputi proizvođača i zabranu korištenja u trajanju od najmanje tri tjedna, osim, ukoliko je gnoj prekriven slojem nezaraženog gnoja ili zemljom, korištenje sredstva za dezinfekciju nije potrebno.
- (2) Kada je tuberkuloza goveda službeno potvrđena u stadu, nadležni veterinarski inspektor mora provesti službeni nadzor nad objektima za sakupljanje, prijevoz, skladištenje i preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla kako bi se potvrdilo da nema opasnosti od širenja tuberkuloze goveda putem istih.

Članak 11.

(1) Nakon bakteriološkog, patološkog, tuberkulinskog ili molekularnog ispitivanja životinja, životinje u kojih je službeno potvrđena tuberkuloza te one životinje koje nadležno tijelo smatra zaraženima, moraju, što je prije moguće, biti zaklana pod službenim nadzorom, a najkasnije 30 dana nakon što je njihov vlasnik ili odgovorna osoba službeno izviještena o rezultatima testiranja te o svojoj obvezi da, prema planu iskorjenjivanja tuberkuloze, uputi zaražena goveda na klanje u navedenom roku.

(2) U životinja s pozitivnim nalazom na tuberkulozu goveda koje ne pokazuju kliničke znakove bolesti, nadležno tijelo može produljiti rok iz stavka 1. ovoga članka na razdoblje ne dulje od tri mjeseca, u slučaju:

(a) kada se radi o ženki koja se treba oteliti u roku od tri mjeseca,

(b) kada je naređeno klanje svih goveda iz stada s više od 20 životinja na području na kojemu se, zbog nedostatnih kapaciteta klaonica određenih za tu svrhu, klanje ne može izvršiti u roku od 30 dana.

(3) U Svjedodžbu o zdravstvenom stanju i mjestu podrijetla životinje (u daljnjem tekstu: Svjedodžba) koja prati goveda upućena na klanje, kad je kod njih utvrđena pozitivna ili sumnjiva reakcija na tuberkulin, upisuje se: »TBC goveda«.

Članak 12.

(1) Nakon klanja goveda iz članka 11. ovoga Pravilnika, a prije uvođenja novih životinja u stado, staje i druge nastambe u kojima životinje borave te svi kontejneri, posude, oprema i ostali predmeti korišteni u radu sa životinjama moraju se očistiti, oprati i dezinficirati pod službenim nadzorom u skladu s posebnim propisima i uputama ovlaštenog veterinarara.

(2) Sva prijevozna sredstva, kontejneri, oprema i mjesta na kojima je izvršen utovar životinja moraju se oprati i dezinficirati nakon upotrebe, utovara i prijevoza životinja iz zaraženog stada ili materijala koji potječu od takvih životinja ili materijala i tvari s kojima su zaražene životinje bile u kontaktu.

(3) Sredstva za dezinfekciju koja se koriste te njihove koncentracije moraju biti odobrena za uporabu u skladu s posebnim propisima.

Članak 13.

Nakon klanja goveda iz članka 11. ovoga Pravilnika:

(a) niti jedno govedo ne smije se izvoditi iz zaraženog stada osim u slučaju prisilnog klanja po odobrenju nadležnog veterinarskog inspektora;

(b) mora se provesti dijagnostičko pretraživanje u skladu s Dodatkom B Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja, na svim preostalim životinjama iz zaraženog stada;

(c) nove životinje ne smiju se uvoditi u stado sve dok preostala goveda starija od 6 tjedana iz zaraženog stada nisu prošla jedno ili više službenih pretraživanja na tuberkulozu u skladu s Dodatkom B Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.

Učestalost pretraživanja na tuberkulozu goveda i premještanje stada goveda Tipa T1, T2 i T3

Članak 14.

Intradermalno tuberkulinsko pretraživanje svih goveda starijih od 6 tjedana u stadima Tipa T1 i Tipa T2 provodi se najmanje jednom svakih 6 mjeseci, sve dok ta stada ne steknu status stada tipa T3.

Članak 15.

(1) Svaka životinja iz stada tipa T1 prije uvođenja u stado tipa T2, mora:

- (a) biti podvrgnuta intradermalnom tuberkulinskom pretraživanju provedenom unutar 30 dana prije premještanja te imati potvrdu ovlaštenog veterinarara o tome,
- (b) biti izolirana odmah po dolasku u stado najmanje 60 dana te biti podvrgnuta jednom intradermalnom tuberkulinskom testu prije uvođenja u stado.

(2) Svaka životinja iz stada tipa T2 prije uvođenja u drugo stado tipa T2:

- (a) mora biti podvrgnuta intradermalnom tuberkulinskom testiranju u roku od 30 dana prije premještanja (stavljanja u promet) što se potvrđuje Svjedodžbom;
- (b) tijekom prijevoza ne smije dolaziti u kontakt s govedima iz stada s nižim zdravstvenim statusom.

(3) Svako premještanje goveda između stada tipa T3 provodi se u skladu s uvjetima iz Dodatka B Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.

Članak 16.

(1) U stadima goveda u kojima je iskorijenjena tuberkuloza goveda nadležni veterinarski inspektor mora:

- (a) nadzirati provedbu mjera kontrole kako bi se spriječilo ponovno zaražavanje goveda iz drugih izvora zaraze,
- (b) nadzirati svako uvođenje goveda u stado i njihovo premještanje unutar stada obuhvaćenoga planom iskorjenjivanja tuberkuloze goveda,
- (c) osigurati da se mjere kontrole kretanja iz točke (b) ovoga članka mogu primijeniti, ne dovodeći u pitanje mjere određene Dodatkom B Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja, koje se odnose na ulazak i izlazak životinja iz stada koja su službeno slobodna od tuberkuloze goveda.

(2) Posjednik životinja mora osigurati da goveda iz stada za koja se ne sumnja da su zaražena, ne dođu u kontakt s govedima iz stada koja nisu jednakog zdravstvenog statusa.

POGLAVLJE III.

Završne odredbe

Članak 17.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaju se primjenjivati odredbe Pravilnika o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje tuberkuloze goveda (»Narodne novine«, broj 30/06).

Članak 18.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/10-01/173

Urbroj: 525-06-1-0595/10-1

Zagreb, 9. rujna 2010.

Ministar
Petar
Čobanković, v. r.